

Utvecklingsarbete –

Litteracitet-Framgångsfaktorer- Multimodalitet

Hökarängsskolan/Skönstaholmsskolan

Gunilla Granberg och Kina Norberg

Syfte

Syftet med vårt utvecklingsarbete är att bidra till utvecklandet av ett formativt arbetssätt med kamratbedömning och självbedömning på vår skolenhet.

Syftet är att utarbeta en arbetsmodell som kan användas av våra kollegor oavsett vilket ämne eller vilken åldersgrupp de arbetar med.

Frågeställning

Hur kan man organisera sin undervisning så att eleverna blir medvetna om vilka kunskapskrav de strävar mot och i och med det utveckla sina förmågor?

Hur undervisar vi för att införliva dessa kriterier i elevernas egna skrivande?

Mål

Målet med vårt arbete är att med inspiration av de föreläsningar vi tagit del av utveckla en arbetsmodell som kan användas för att utveckla elevernas kunskapsnivå oavsett ålder och ämnesområde.

Inför lektionspass 1

Förberedelser:

Vilka kunskapskrav ska vi presentera? Vad säger LGR11 vad gäller skrivandemål år 3?

Vilka elevtexter ska vi ha som utgångspunkt för kamratbedömningen? Viktigt att de är anonyma, skrivna av andra elever så att fokus inte hamnar på att försöka klura ut vem som skrivit vad.

Vilka ämnesförslag ska vi ge för att inspirera det egna skrivandet?

Lektionspass 1

Vi presenterar kunskapskraven för år 3 – skrivandet via en powerpointpresentation.

Vi läser tillsammans igenom texten och pratar om vad det betyder och tittar på begrepp. (Språkutvecklande arbetssätt)

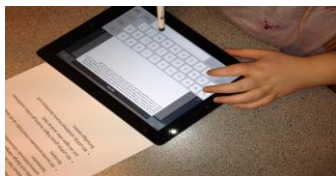
Vi introducerar "two stars and a wish" och pratar om att man måste vara respektfull i sina omdömen. (Formativ bedömning)

Lektionspasset var uppdelat i en teoridel och en del där eleverna fick en skrivuppgift.

Vi ger eleverna några förslag på rubriker, för de som eventuellt har svårt att komma igång.

forts. lektionspass 1

Efter rasten gör vi en kort repetition av kunskapskraven.
Eleverna får skriva fritt i ca 15 min.

Kunskapskraven för år 3 - skriva

Kunskapskrav

- Skriva enkel text med läslig handstil och på dator
- Använda stor bokstav, punkt och frågetecken.
- Kunna stava ord som eleven själv ofta använder och som finns i deras texter.
- Att de berättande texter som eleven skriver har tydlig inledning, handling och avslutning.
- Att eleven kan söka information ur någon hänvisad källa och återge viktiga delar av denna sammanfattande information i enkla former av faktatexter.
- Att kombinera texten med bilder så att budskapet förstärks.
- Att utifrån givna frågor kunna ge enkla omdömen om sin egen eller andras text.
- Att utifrån omdömet kunna bearbeta och förtydliga texten.

(Ur läroplanen, syfte och centralt innehåll, delvis omskrivet med egna ord)

Tre viktiga frågor

- Vad är målet?
- Var befinner jag mig i förhållande till målet?
- Vad ska jag tänka på/göra för att nå målet?

Two stars and a wish

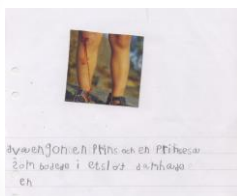

Nämna två saker som du tycker är bra.

Nämna en sak som skulle kunna förbättras.

Text 1

Omdömen:

Det var lite mellanrum, det blev bättre på slutet.

Det var bra med ett slut som man fick tänka ut själv.

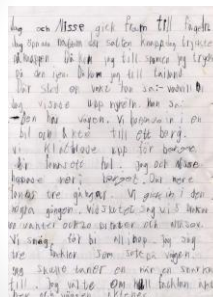
Texten passar inte så bra till bilden.

Sista meningen hade inget slut.

Önskar en stor bokstav i början.

Önskar punkter.

Text 4

Omdöme:

Läslig handstil.

Stor bokstav och punkt.

Skrivit mycket.

Stavat facklan rätt.

Stavat Nisse med stor bokstav, det är ju ett namn.

Önskar byta ut alla "jag", de var många.

Vill veta vilken fågel det var.

Önskar en bild.

Önskar tydligare handstil.

Reflektion:

Vi tittade på fyra elevtexter som eleverna fick lämna omdömen på. Vi varierade oss genom att dels ge omdöme i helgrupp, samt i par som sedan delgav klassen sina omdömen.

Vi tycker att fyra texter var lämpligt för att eleverna skulle förstå arbetsmodellen.

Eleverna visade stort intresse och var väldigt fokuserade och kom med konstruktiva kommentarer.

Slutsats:

Vi kan inte se att eleverna använts sig av kunskapskriterierna i sitt skrivande.

Inför lektionspass 2

Reflektioner:

Efter att ha tittat på elevernas egna texter kunde vi konstatera att det inte var lika självklart att integrera kunskapskraven då det kom till det egna skrivandet.

De kloka och konstruktiva tankar som eleverna framfört i den kamratbedömning som vi gjorde omsattes inte i det egna skrivandet.

Hur går vi vidare?

Kan texten förbättras genom kamratbedömning?

Lektionspass 2

- Läs igenom din egna text. Ge dig själv "two stars and a wish".
- Byt text med din kompis.
- Läs kompisens text och ge "two stars and a wish".
- Förbättra din text utifrån kompisens synpunkter.

Slutsats: Det är lättare att ge omdöme om någon annans text, än sin egen.

Inför lektionspass 3

Reflektioner:

Elevtexterna hade förbättrats efter att de bearbetats med utgångspunkt i kamraters omdöme. Detta blev även tydligt för eleverna som spontant efterfrågade ett nytt omdöme av fler kompisar. Därmed var textbearbetningen i full gång.

Parkonstellationerna var inte planerade utifrån kunskapsnivån, utan det var först "gåkompisen" och sedan den som var ledig.

Slutsats:

Då eleverna vet vad som ska bedömas och är respektfulla mot varandra så spelar kunskapsnivån ingen större roll. Vi konstaterar att själva inledningen kring vad som ska bedömas, kunskapskraven och vad de betyder, är orhört viktigt. Likaså att man pratat om vad ett respektfullt förhållningsätt innebär.

Inför nästa lektionspass väljer vi att låta eleverna skriva i par för att se om det blir någon skillnad.

Lektionspass 3

Lektionen började med en liten återblick på vad vi tidigare gjort där eleverna fick formulera sig.

Ex:
Vi pratade om kunskapskraven i svenska då man skriver.
Vi fick kolla på olika texter och ge two stars and a wish.
Vi fick skriva egna sagor.
Vi fick titta på kompisars texter och ge omdöme på den.
Vi fick ändra vår textens.

Vi frågade om eleverna tyckte att deras text blivit bättre efter bearbetningen? Svaret var genomgående; ja. Innan arbetet startade repeterade vi kunskapskraven.

Rubrik: Vårt äventyr

Parskrivning, där paret matchats utifrån kunskapsnivå, svag/medel och medel/stark för att inte glappet skulle bli för stort.

För att inspirera och få igång elevernas fantasi gjorde vi ett litet uppspel som visade hur arbetet i paret skulle gå till.
Turtagande – Båda berättar och eleverna turas om att skriva.

Eleverna satte igång direkt. Ett par behövde lite stöd att komma igång. Elevparen fick kunskapskriterierna i pappersform som stöd. Skrivgläden flödade.

Eleven fick sitta utspredda. Vi lärare cirkulerade som stöd. Elevparen var väldigt fokuserade och tog uppgiften på största allvar.

Efter lektionspass 3

Reflektioner:

Vi upptäckte att det hade varit bra om eleverna hade skrivit ned sina omdömen så att de synliggörs för eleven. Då ges eleven möjlighet att kunna återknyta till sina omdömen för att utvecklas kunskapsmässigt.

Under parskrivandet såg vi att kunskapskriterierna blev en del av processen då eleverna hade en dialog med varandra.

Till skillnad från lektionspass 1 då eleverna skrev enskilt, då det är svårare att hålla en inre dialog.

Arbetsmodell kamratbedömning/självbedömning

- Välj ut de kunskapskrav i GR11 som passar för ämnesområdet/ämnet.
  - Skriv ned dessa i ett dokument. Kopiera upp x antal som fungerar som elevstöd.
  - Visa kunskapskraven på Activeboard. Prata om vad meningarna betyder och förtydliga nya ord och begrepp (spårllutvecklande arbetsätt). Det här momentet är väldigt viktigt för det fortsatta arbetet.
  - Presentera den formativa bedömningstekniken "Two stars and a wish". Prata om hur man formulerar ett respektfullt omdöme kopplat till kunskapskraven.
  - Visa anonyma elevexempel på Activeboard som bedöms gemensamt. Eleverna får träna på att se kvaliteter och att se prestation i förhållande till kunskapskrav.
Öva något exempel i helklass.
Öva i par, som sedan redovisar sina tankar gemensamt (mer eller oaktivt).
  - Låt eleven välja ut ett eget arbete som bedöms enligt "Two stars and a wish" av
En kamrat – och sedan ges eleven möjlighet att korrigera sitt arbete utifrån omdömet man fått.
Eleven själv
  - Låt eleverna skriva på skrivning. Viktigt att båda för berättelsen framåt och turas om att skriva. Uppmana eleverna att föra en dialog utifrån kunskapskraven.
  - Enskilt skrivande.
- Det är svårare att ge sig själv ett omdöme än att bedöma andras prestationer.
Målet är att eleven ska bli ägare av sitt eget lärande